

Szemes Péter

Búcsú a tudós tanártól Tantalics Béla (1923-2017)

Mint százados fa, ha kidől, olyan úrt hagyott maga után a Lenti-Lendva-vidék tudományos életében Tantalics Béla távozása. Neve egyet jelentett a lokálpatriotizmussal, az igényes helytörténet védjegyévé vált. Nyugodt szívvel elmondhatjuk róla is, amit Fekete István Matuláról írt, csak ő nem a természetről, hanem szülőföldje históriájáról tudott annyit, mint két egyetemi tanár. S mindig törekedett rá, hogy tudását másoknak is átadja – ma már különlegességnek számító igazi pedagógus, nagyszerű nevelő volt. És nagyszerű ember is, akinek figyelme és barátsága megtiszteltetést jelentett – számomra mindenképp.

Béla bácsi 1923-ban született, akárcsak Fejes Endre vagy Kormos István, a Napkelet indulása, a Baumgarten-díj alapítása esztendejében. A világháborús katonai szolgálattól, a hadifogságtól és az így kettétört tanulóévektől eltekintve, mindig hű volt a szeretett Zalához. Első munkahelye, a zalaszombatfai iskola után, 1949-től nemzedékek sorát tanította Lentiben. Miközben – saját elmondása szerint –, előbb, hogy mind teljesebb mértékben ki tudja elégíteni tanítványai kíváncsiságát, utóbb Degré Alajos levéltár-igazgató unszolására, egyre jobban beleásta magát a helytörténeti kutatásokba. Ennek nemcsak a Lenti Honismereti Egyesületben tartott számos emlékezetes előadás, de megannyi fontos, hiánypótló kötet is hozadéka lett. Tudós tanárként az emlékállítás és –őrzés szép gesztusa is munkálhatott törekvésében, mellyel könyvbe örökítette sorsosai, a világégésbe vetett zalai leventék történetét vagy az ugyancsak személyesen megélt 56-os forradalom helyi eseményeit. Bizonyosan a tájszerelem és a nevelő-eszméltető vidék iránti fiúi hála is szerepet játszott a szülőfalu, Baglad mellett Kerkaszentkirály, Zalaszombatfa, Szijártóháza vagy éppen Rédicss településmonográfiájának megírásában. A Lentiről készült, nagyobb lélegzetű, kétkötetes pedig a polgári iskola, az ipariskola, a plébánia történetével és az itteni sportélet alakulásának áttekintésével együtt a szellemi ember ajándéka a számára otthont adó, befogadó közösségnek, mely díszpolgári címmel mondott a nagy elkötelezettséggel végzett, lelkiismeretes munkáért köszönetet. Végül: a történeti megye megbonthatatlan egységében – Zala a magasban! –, a nemzeti összetartozásban hívőként szinte természetes volt Béla bácsinak a határon átívelő, közös értékek bemutatása: legyen szó a térség első kulturális emlékeiről, a Bánffy család máig élő hagyatékáról vagy a méltán híres lokális szőlő- és borkultúráról. Ám minél több fehér foltot tüntetett el, annál több új terra incognita kínálta magát felfedezésre. S ahogy Odüsszeusz, a természetszerű megérdemelt pihenés helyett ő sem átalolt a végsőkig feljűk hajózni. Tudta: amit nem csinál meg, jó időre elmarad, mert munkájának egyelőre nem mutatkozik méltó folytatója.

Mindezt jól példázza, hogy március végén a lenti könyvtárban még bemutatták új könyvét, *Az át- és kitelepített politikai üldözöttek sorsa Zala megyében és a határ mentén 1950-1953* címűt. Azonban betegsége miatt az ünnepi eseményen már nem tudott részt venni, üzenetét fia tolmácsolta. Aztán július elején jött a szomorú hír: Béla bácsi csendben elaludt. Távozása is olyan volt, mint az élete: szép és méltóságteljes. Temetésén a búcsú pillanatait az ég is megsiratta, nyughelye Csordás János költőé közelében van.

Reméljük, hogy a közösség, melyet munkájával szolgált, sokáig megőrzi emlékezetében, épül a tőle kapott tudásból, táplálkozik szellemiségéből. Művei pedig messze jövőben is hírellek, hogy élt és dolgozott köztünk egy kiváló tudós tanár: Tantalics Béla.